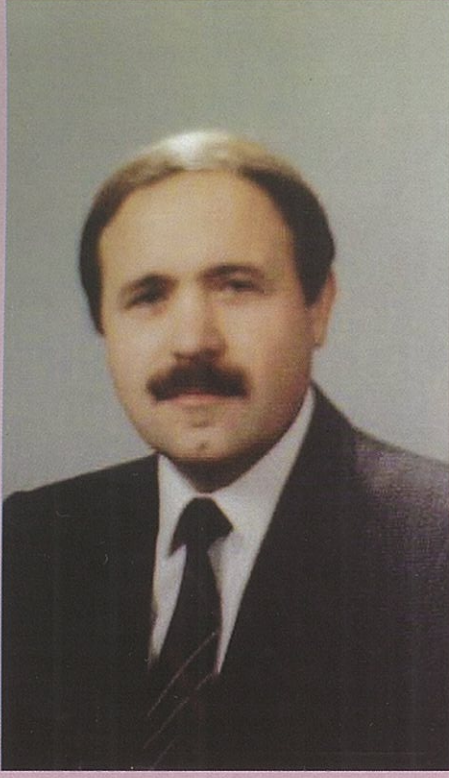

Kitap, Kütüphane ve Okumanın Önemi

Yusuf ÖZMERDİVENLİ
Kayseri Lisesi Emekli
Müdür Yardımcısı
ve Fizik Öğretmeni

Değerli Okuyucular,
Sisin üzerine doğan güneş ne ise ve onu nasıl dağıtırsa kütüphane de vatanımızın ufkuna çökmüş, milletin ruhuna bağdaş kurmuş koyu ve kalın cehalet için odur ve onu öyle dağıtacaktır.

Memleketimizin kalkınmasında okuyan nesillerin rolü çok büyüktür. Okuyan ve aydın neslin beslenmesinde kitapların, kitaplıkların ve kütüphanelerin en önemli etken oldukları herkes tarafından kabul edilmektedir.

Bunun için de "kitapların evi" demek olan kütüphanelere gereken önemi vermeli, buraları okuyan insanların yuvası haline getirip; insanları faydalı bilgilerle besleyen kitaplarla doldurmaliyiz.

Kütüphaneleri sadece ilköğretim ve lise öğrencilerinin uğrak yeri olmaktan çıkarıp 7'den 70'e her yaş, her sınıf ve kademedeki vatandaşla, en üst düzey amir ve memurların da geldiği, gelebileceği mekânlar haline getirmeliyiz. Gelecekte zamana; dünyayı kendi kitapları ve klasikleri ile meşgul eden ülkelerin hakim olacaklarını unutmamalı, kütüphanelerimizi temel klasik eserlerimizle doldurup insanımıza ve insanlara "mesaj"ımızı iletebilmeliyiz "Yaşamak, mesajı olmaktır" gerçeğini hiç unutmamalı kütüphanemize girerken mabetlerimize girer gibi saygılı olmalıyız. Artık para, şan, şöhret peşinde koşanlara akıllı, uyanık, kitap peşinde koşanlara "kitap delisi" demeyi terk etmeliyiz.

Edebe, edebiyata ve ebediyete giden yolun kütüphanelerden ve kitaplardan geçtiğini, göğün serinliğine de yerin derinliğine de yazmalıyız. Kitaplara sisli gözlerle süs eşyası gibi bakmayı ve kitapçılardan kütüphanemizdeki boş rafları doldurabilmek için "metreyle" kitap almayı acilen terketmeliyiz.

Bugünün medeni dünyası bilgi ve teknik temeli üzerine kurulmuştur. Bizi maddeten ve manen yükseltecek bilgiler kitap sayfaları arasındadır. Kitap almayı, okumayı, okuduğunu anlayıp üzerinde düşünmeyi bilen bir

kimse her zaman için dünyanın en mutlu insanı sayılır. Çünkü kitaplar ruhu zenginleştirir, insana sonsuz bir manevi güç ve ilham kazandırır, yapıcılığa doğru iter.

Bugün imrendiğimiz Avrupalısı, Amerikalısı, İngilizisi, Japonu çağdaş medeniyet seviyesini, teknolojiyi okuma sayesinde yakalamıştır. Adamlar otobüs, uçak, tren, tramvay... beklerken bile çantasından kitabını çıkarıp okuyor. Zamanını en iyi şekilde değerlendiriyor. Bir profesör arkadaşım anlatmıştı: "Yaz tatilinde sahile gitmiştik. Deniz kenarında güneşlenen yüzlerce insanlar arasında iki ayrı şemsiye altında kitap okuyan iki kişi gördüm. Geriden bu tablo karşısında sevindim. Bizim insanımız içinde de böyle yerlerde bile kitap okuyanlar varmış dedim. Ancak yanlarına yaklaştığımda sevincim yok oldu. Çünkü kitap okuyan iki kişi de turistmiş." dedi.

Yine bir dostum Almanya da karşılaştığı olayı naklederek: "Almanya da bir yakınımın davetlisi olarak bulunduğum günlerde hastanede yatan bir Türk komşuyu ziyarete gitmiştik. Ziyaret bitince bizim hastanelerdeki yemek servisi, gibi bir servis, hastalara kitap dağıtmaya başladı. Hastalara ödünç kitaplar dağıtıldı. Moral, motivasyon sağlayıcı, hastaları bile kitap dostlarıyla buluşturan uygulamaya hayran kaldım." dedi.

Kültürümüzün önünde "kitap" olan ve "Oku" emriyle başlayan bir vahiy medeniyetinin insanı olmamıza rağmen maalesef gençlerimiz ve halkımız okumuyor. Televizyon da: Papparazzi, Magazin programları, pop star yarışması, kaynanalar, çeşitli diziler v.b. ile adeta bunu körüklüyor, vatandaş TV'ye bağımlı hale getiriyor. Yapılan son araştırmaya göre Türk insanının günde ortalama Televizyon karşısında geçirdiği zaman 4 saat, kitaba ayırdığı zaman 66 saniyedir. Oysa Avrupalıların kitaba ayırdığı zaman 110 dakika olarak tespit edilmiştir. Acı fakat gerçek.

Yalnız okumaktan okumaya fark vardır. Faydalı eserler yanında insan

muhayyilesini bulandıran, ruha ve dimağa kötülük tohumları serpen eserler de vardır. Düşünce ve tenkit sayesinde yetişmiş bir insan, kendisine faydalı olacak eserleri kolaylıkla ayırabilir.

Kitap insan için cidden en iyi, en sadık bir arkadaştır. Gençliğin boşalmak isteyen enerjisinin doğurduğu taşkınlıkları ancak, gençlerimiz için bir hayat kılavuzu olan kitaplar frenler. İhtiyarlığın bezginliğini de yine kitaplar giderirler

Çocuk en değerli varlığımızdır... Hepimizin çocukları var. Hepimiz çocuğumuzun üzerine titreriz Anne ve baba için en büyük ideal, yavrusunu iyi bir kişi olarak topluma kazandırmaktır. Çocuğumuzun terbiyesi, kültürlü, sağlıklı yetişmesi için hangi fedakarlıkları göze almayız ki... "Ağaç yaşken eğilir." Atasözümüz istikametinde yavrularımıza iyi alışkanlıklar aşılayacak kitaplar çocuğa en güzel öğütler verir. Büyüklere saygı, küçüklere sevgi, şefkat, doğruluk, temizlik, tertiplilik, hayvanlara şefkat, cemiyet ve toplum kurallarına küçük yaştan itibaren saygılı olmak vb. özellikleri, kendi örnek davranışlarımızın yanında kitaplarla kazandırabiliriz.

Okuyan insandan zarar gelmez. Çünkü o en-sonu doğruları bulur. Gerçek manada "çağdaş insan" okuyan insandır. Okumayan insan çağdaş değildir, bedavidir, yabanidir.

Okuyan insan "Seyrettiğini" de en iyi şekilde değerlendirir, doğruyu eğriden ayırdedebilir. Okumayan insan ise seyrettiğini de tıpkı bazı mahlukatın treni seyrettiği gibi seyrederek. Her seyrettiğinin tesirinde etkisinde kalır.

Bilgi ve kültür sahibi olmak, doğru düşünmek, güzel konuşmak, açık ve tesirli yazmak isteyen herkesin başvurabileceği ilk ve en önemli kaynak kitaptır. Elbette sadece kitap üzerinde durmak da yanlış. Yazılı basın - yayın deyince kitaplar, dergiler, gazeteler, vb. aklı gelir.

Bakınız kitap, kütüphane ve okuma hakkında neler söylemişler:

Önce iyi kitapları okuyunuz, yoksa onları elinize almak için hiçbir istek duymazsınız. / Thoreau

Kitap okumak aynı zamanda insanın fena şeylere alışmasının da önüne geçer. Okumağa meraklı insanlar boş vakitlerinde kitaplarla meşgul oldukları için, onların içki, kumar ve dedi kodu gibi fena şeylerle uğraşacak vakitleri kalmaz. Zaten kitapların gayesi insanlara dürüst, terbiyeli ve çalışkan olmayı öğretmektedir. İnsan ne kadar çok kitap okursa o kadar yükselebileceğini bilmelidir. / John K. Bangs

Asrımızda iyi seçilmiş kitap koleksiyonu, hakiki bir üniversite tahsili değerindedir. / Carlyle

Faydalı kitap insan için iyi bir arkadaştır. / Hz. Ali

Kitapsız büyüyen çocuk, susuz yetişen ağaca benzer. / Çin atasözü

Evine iyi kitaplar al! Onlar zengin nimet yağmurları yağdırırlar ve öyle mutluluklar getirirler ki, çocuklarına ve torunlarına kadar gider. Cellius

Umutla açılıp kazançla kapanan bir kitap, iyi kitaptır. / Alcott

Tanrım, bana kitap dolu bir evle, çiçek dolu bir bahçe ver. Konfüçyüs

Kitap limandı benim için. Kitaplarda yaşadım. Ve kitaptaki insanları sokaktakilerden daha çok sevdim. Kitap benim has bahçemdi. Cemil Meriç

Kütüphane kurmak, mabet kurmak kadar kutsaldır. Victor Hugo

Her kütüphane, bin hapisane kapatır. / Seneca

Okuma, mesleğimizde ilerlemek, kültürümüzü genişletmek, güzel ve doğru düşünmek, konuşmak ve yaşamak için mutlaka şart olan bir çalışmadır. / Prof. Dr. M.Es'ad Coşan

Yeryüzünün en kuvvetli silahı artık ne tank, ne tüfek, ne cop, ne makinalı tüfek, ne siyasi iktidar, ne de sermayedir. Bütün bunların sindiremeyeceği, tersine onların hepsini birden sindiren kitaptır. Selim Çoraklı

Çocuklara hangi alışkanlıklarının kazandırılacağını iyi planlayın ve bunu sabırla uygulayın. Çünkü büyüyünce, alışkanlık kazandırmak çok güç olur. / Prof. Dr. Yıldız Gonca

Okumuyoruz ve okumadığımızın utandırıcı neticeleri de meydandadır. Düşüncede sığ yeni tepkiler yapmaktan mahrum bir yığın haline geldik. Okumaya karşı sadece iştahsız değil, aynı zamanda nefret eder durumda bir çoğumuz. Okuyacağımızın bir kısmı da adeta her şeyi yüzünden okuyor ve fikir adına yeni bir şey üretemiyoruz. Bütün faziletlerde olduğu gibi okumayı da bizden öğrenen dünün karanlık akılları,

Yusuf ÖZMERDİVENLİ

Kitap, Kütüphane ve Okumanın Önemi

bugün okuyor anlıyor ve düşünüyorlar. Evde, arabada, otobüs durağında, çantasında taşıdığı kitabı açıp okuyor ve kendi ölçüleri için zamanını en iyi şekilde değerlendiriyorlar ”

Toprak sarsılıyor. Hep birden esfel-i safiline yuvarlanmak istemiyorsak, gözlerimizi açmalıyız. İnsanlar sloganla güdülmez. Düşünceye hürriyet, sonsuz hürriyet. Kitaplardan değil kitapsızlıktan korkmalıyız ” / Cemil Meriç

Beden için dağlara çıkıp spor yapmak ne ise, ruh için büyük kitapların okunmasına ayrılmış bir gece de odur. /Andre Mavrois

Bir millette okumaya rağbet umumileşmedikçe gaflet ve bu gafletten doğacak felaket azalmaz. Atatürk

Vatanımızın, milletimizin geleceği, yarınlarımızın teminatı olan değerli gençler; ders çalışma dışında kalan boş zamanlarınızı, sizlere ve insanlığa faydalı alışkanlıklarla ve iyi kitaplar okuyarak değerlendiriniz. Ders kitapları dışında roman, hikaye, masal, öykü, şiir, deneme, Türk ve Dünya klasikleri gibi kitaplarla, gazete, dergi v.b. yayınları okuyan öğrencinin anlama kabiliyeti ve yorum yapma gücü artar. Görüş ufku ve dünyaya bakış açısı genişler. Kelime hazinesi zenginleşir. Okuma hızı artar. Dolayısıyla bütün sınavlar için başarı yolu açılır.

Bu derece öneme haiz olan kitapları çok sevmeliyiz. Onlardan yeterince yararlanmalıyız. Bu yararlanmanın uzun süreli olması için de onları iyi korumalıyız. Kitap sevgisi demek, kitaba hor bakmamak, kitabı hırpalanmaktan korumak ve kitabı okumaktır. Kitapları iyi koruyabilmek için sayfeleri ıslatmadan ve buruşturmadan açmak, kitabı rulo yapmadan, bükmeden nazikçe taşımak, şurasına burasına yazılar yazmamak, sayfeleri kıvrımmamak, gerekiyorsa okunan yeri belirlemek için arasına özel ayıraç veya kâğıt

koymalı, ciltsiz kitapları katlamamak, formasız olarak sıkıştırma suretiyle ciltlenen kitapların sayfalarının dağılmamasına dikkat etmek, kitapları su, ateş, kitap faresi, kitap kurdu v.b. zararlılardan uzak tutmak; emin bir yerde muhafaza etmek gibi hususları göz önünde bulundurmalıdır.

Doğrusu Kitap, kütüphane ve okumaya dair söylenecek çok şey vardır. Bazı şeyler var ki anlatılmaz; yaşanır. Büyük insanlarla sohbet etmek, hemen herkesin arzu edeceği bir olaydır. Bunun da bir tek yolu vardır: okumak, okumak, okumaktır. Yücelmek, güçlenmek ve çağdaş uygarlık seviyesine ulaşmak için başka çıkar yol yoktur.

Unutmayalım ki kaybettiğimiz paramız telafi edilebilir, fakat kendimize ve insanlığa faydası olmayacak işlerle, oyunlarla boşu boşuna harcadığımız, kaybettiğimiz zaman geri kazanılamaz.

FAYDALANILAN KAYNAKLAR:

1. Kitapların Dünyası – Yusuf ÖZMERDİVENLİ (Henüz basılmadı)
2. Kitap Okuma Teknikleri – Halit ERTUĞRUL
3. Okumayı Sevdirmenin Yolları – Ahmet MARAŞLI
4. Kitap Okuma Şuuru – Salim Çoraklı